

Ore-downnik Urzędowy

powiatu rawickiego

Przedpłata kwartalna 1.50 gr.

Wychodzi raz w tygodniu.

T R E Ś C:

329. Udzielanie urlopów rolnych szeregowym wojska czynnego.
 330. Mianowanie przewod. spółki odwodnienia w Gór. Żabich.
 331. Wybór Zarządu Spółki odwodnienia w Góreczkach-Żabich.
 332. stróża nocnego gminy Śląskowiec.
 333. Sołtys gminy Żołędnica.
 334. Sprzedaż nalepek narodowych.
 335. Pomoc doraźna dla bezrobotnych pracowników umysłowych

336. Zezwolenie na pobyt w obszarze Rzeczypospolitej.
 337. Uchwała Komitetu Przydatnego Rady Nadzorczej Państwowego Banku Rolnego.
 338. Parcelacja majątków państwowych.
 339. Szkolnictwo Spółdzielcze.
 340. Rak ziemniaczany.
 341. Ogłoszenie

329. Udzielanie urlopów rolnych szeregowym wojska czynnego.

Do Min. Spraw Wojskowych wpływa znaczna ilość podań o udzielenie czynnie służącym szeregowym urlopów rolnych.

Ponieważ urlopów rolnych w roku bieżącym nie udziela się, więc podania te są załatwiane odmownie. Załatwienie tych podań, zwiększa jedynie korespondencję i zabiera nieprodukcyjnie czas.

Wniośzenie podań w tych sprawach nie odniesie żadnego skutku. Minister. Spraw Wojskowych podania te pozostawiać będzie bez rozpatrywania i odpowiedzi.

Rawicz, dnia 20. sierpnia 1926 r.

S T A R O S T A

L. dz. 12011/26-7 (—) Stelmachowski.

330. Mianowanie przewodniczącego spółki odwodnienia w Góreczkach Żabich.

Na zasadzie art. 146 ustawy wodnej z dnia 19. IX. 22. r. D. U. R. P. Nr. 102 poz. 936 mianuję p. Jana Lorka w Góreczkach Żabich zastępcą przewodniczącego spółki odwodnienia w Góreczkach Żabich.

Rawicz, dnia 20. sierpnia 1926 r.

S T A R O S T A

(—) Stelmachowski.

331. Wybór zarządu spółki odwodnienia w Góreczkach Żabich.

Na zgromadzeniu członków spółki odwodnienia w Góreczkach Żabich dn. 25. VII. br. został wybrany:

1. p. Kazimierz Michalski na I. ławnika
2. p. Bogumił Lontke „ II. „
3. p. Szymon Krzyżosiak „ zastępcę ławnika,
4. p. Ernst Dziuballe „ II. „

Rawicz, dnia 20. sierpnia 1926 r.

S T A R O S T A

(—) Stelmachowski.

332. Wybór stróża nocnego gm. Śląskowiec.

Na mocy rozporządzenia z dnia 21. II. 1817 r. (Dz. Urz. Rej. Pozn. str. 434) zatwierdzam niniejszym wybór stróża nocnego Reinholda Genilkego w Śląskowcu na czas nieograniczony od dnia 1. października 1925 r.

Rawicz, dnia 18. sierpnia 1926 r.

S T A R O S T A

L. dz. 12348/26-10 (—) Stelmachowski.

333. Sołtys gminy Żołędnica.

Zatwierdziłem w gminie Żołędnica wybór Teodora Pludry na sołtysa.

Rawicz, dnia 12. sierpnia 1926 r.

S T A R O S T A

L. dz. 6354/26 W. P. (—) Stelmachowski.

334. Sprzedaż nalepek narodowych.

P. Wojewoda Pozn. dekretem z dnia 10. VIII. 1926 r. L. dz. 22977/26-II. zezwolił Wielkopolskiemu Zarządowi Wojewódzkiego Związku Inwalidów Wojennych Rz. Pol. na urządzenie publicznej sprzedaży nalepek narodowych na obszarze Województwa Poznańskiego w czasie od dnia 1-go do 27-go grudnia 1926 r.

Sprzedający powyższe nalepki winni być zaopatrzeni w niniejsze pozwolenie wzgl. uwierzytelniony odpis tegoż i w legitymacje osobiste z fotografią.

Rawicz, dnia 18. sierpnia 1926 r.

S T A R O S T A

L. dz. 12498/26-2 (—) Stelmachowski.

335. Pomoc doraźna dla bezrob. pracowników umysłowych.

Pan Minister Pracy i Opieki Społecznej decyzją swą z dnia 11. sierpnia rb. przyznał kredyt w wysokości zł 1000 na akcję pomocy doraźnej dla tych bezrob. pracowników umysłowych, którzy nie zostali objęci akcją ustawową. Chcący korzystać z powyższej akcji, złożyć winni w Zarządzie Obw. Funduszu Bezrobocia piśmienne umotywowane podanie, dołączając do takowego zaświadczenie o zwolnieniu z ostatniej pracy, wyciąg ze spisu ludności oraz zaświadczenie władzy gminnej o stanie majątkowym wnioskodawcy. Prócz tego bezrob. wnoszący swe podanie winien się wykazać, iż jest zarejestrowany w Państw. Urzędzie Pośr. Pracy.

Podanie należy wnieść najpóźniej do 30. sierpnia rb., późniejsze natomiast uwzględnione nie będą.

(—) Andruszkiewicz

P r z e w o d n i c z ą c y

Zarządu Obw. Fund. Bezrobocia.

Powyższe podają do wiadomości.

Rawicz, dnia 16. sierpnia 1926 r.

S T A R O S T A

L. dz. 12428/26-4 (—) Stelmachowski.

336. Zezwolenie na pobyt w obszarze Rzplitej.

Urząd Wojewódzki na podstawie reskryptu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 3. IV. 1926 r. L. BO. 4585|26 zezwala szylantowi ukraińskiemu Modestowi Senirazum, zamieszkałemu w Kaliszu, na swobodne poruszanie się i pobyt na całym obszarze R. P. w ciągu czterech tygodni, licząc od daty doręczenia niniejszego zezwolenia, która to data jest na zezwoleniu uwidoczniona.

Wjazd i wyjazd do odnośnej miejscowości danego Województwa należy zgłosić u właściwych władz policyjnych.

Na żądanie organów Bezpieczeństwa Publicznego zezwolenie niniejsze winno być niezwłocznie okazane.

Łódź, dnia 18. czerwca 1926 r.

Za W o j e w o d ę :

(—) Dr. Ossolinski.

L. BO. 694|4.

Wicewojewoda.

Zezwolenie. Urząd Wojewódzki na podstawie reskryptu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 3. IV. 1926 r. L. BO. 4585|26. zezwala szylantce ukraińskiej Marji Senirazum, zamieszkałej w Kaliszu, na swobodne poruszanie się i pobyt na całym obszarze R. P. w ciągu czterech tygodni, licząc od daty doręczenia niniejszego zezwolenia, która to data jest na zezwoleniu uwidoczniona.

Wjazd i wyjazd do odnośnej miejscowości danego Województwa należy zgłosić u właściwych władz policyjnych.

Na żądanie organów Bezpieczeństwa Publicznego zezwolenie niniejsze winno być niezwłocznie okazane.

Łódź, dnia 18. czerwca 1926 r.

Za W o j e w o d ę :

(—) Dr. Ossolinski,

L. BO. 694

Wicewojewoda.

Powyższe podaję do wiadomości władzom policyjnym.

Rawicz, dnia 16. sierpnia 1926 r.

S T A R O S T A

L. dz. 12261|26-4 (—) Stelmachowski.

337. Uchwała Komitetu Prezydjalnego Rady Nadzorczej Państwowego Banku Rolnego,

zatwierdzająca wniosek dyrekcji P. B. R. uchwalony w dniu 23. 7. 1926 r.

Upoważnia się Dyрекcję Państwowego Banku Rolnego do udzielania kredytu przy nabywaniu uszlachetnionego ziarna siewnego do ogólnej wysokości 1,000 000 zł. na zasadach następujących:

1. Państwowy Bank Rolny udzieli firmom hodowlanym ziarna uszlachetnionego, kredytu dyskontowego do ogólnej wysokości zł. 1.000 000 zł. stanowiącego dopłatę różnicy cen między uszlachetnieniem ziarnem siewnem a zbożem handlowem.

Wysokość różnicy tej ustala się:

- a) przy kwalifikowanych nasionach oryginalnych do 75% ponad wartość giełdową zboża konsumcyjnego,
 - b) przy kwalifikowanych nasionach pierwszego siewu do 40% ponad wartość giełdową zboża konsumcyjnego,
2. Wykaz firm hodowlanych oraz sumę kredytu dla każdej ustala Państwowy Bank Rolny po porozumieniu z Ministerstwem Roln. i D. P., zależnie od zdolności kredytowej każdej z firm.
 3. Firmy hodowlane mogą składać do dyskonta weksle,
 - a) z wystawienia rolników bezpośrednio odbierających ziarno siewne do ogólnej sumy zł. 500 000.
 - b) z wystawienia organizacji spółdzielniczych (rolniczo-handlowych, kredytowych i ich central) oraz kas gminnych do ogólnej sumy zł. 500 000.

Niewykorzystany do dnia 10-go września r.

(może być udzielony rolnikom p.a.)

Do punktu a) Będą przyjmowane weksle rolników (p.a.) z wystawienia tychże rolników i żyrowane przez firmę hodowlaną lub z dodatkowym żyrowaniem przez organizację handlową nie spółdzielniczą. Przy pierwszej podaży weksli rolników powinna być dołączona do tych weksli informacja o stanie majątkowym wystawcy podł. wzoru Państwowego Banku Rolnego oraz potwierdzenie fachowej organizacji rolniczej, że nabywca posiada obszar ziemi, na którym wysiew ziarna uszlachetnionego będzie racjonalny z wymienieniem ilości ziarna oryginalnego i pierwszego odsiewu nabytego od firmy hodowlanej. Do punktu b) Wymagane żyro na wekslach organizacji spółdzielniczych Państwowy Bank Rolny ustali po przedłożeniu przez firmy hodowlane wykazu tych spółdzielni lub ich organizacji centralnych.

Państwowy Bank Rolny zastrzega sobie prawo dokonywania cenzury przez firmę weksli oraz odmowy przyjęcia weksli wystawców kredytowo nieodpowiedzialnych.

4. Państwowy Bank Rolny udzieli kredytu z terminem do 6-ciu miesięcy przy oprocentowaniu;

a) przy wekslach rolników 14% rocznie.

b) przy wekslach organizacji spółdzielniczych i kas gminnych 12% rocznie pod warunkiem, że bezpośredni odbiorca ziarna siewnego nie będzie obciążony przez spółdzielnię i kasę gminną więcej ponad 16% rocznie.

5. Organizacje spółdzielnicze i kasy mogą przejąć część kredytu firm hodowlanych w Państwowym Banku Rolnym po każdorazowym porozumieniu się z Państwowym Bankiem Rolnym.

Uchwalono na posiedzeniu Komitetu Prezydjalnego Rady Nadzorczej P. B. R.

(—) A. Woytkiewicz

Prezes Rady Nadzorczej.

Powyższą uchwałę Rady Nadzorczej Państwowego Banku Rolnego, zawierającą zasady na jakich Bank ten będzie udzielał kredytów przy nabywaniu uszlachetnionego siewnego na jesienny okres siewny br., podaję do wiadomości i rozpowszechnienia w najbliższych kołach interesowanych.

Rawicz, dnia 20. sierpnia 1926 r.

S T A R O S T A

(—) Stelmachowski.

L. dz. 12603|26—2.

338. Parcelacja majątków państwowych.

Powiatowy Urząd Ziemski w Lesznie podaję niniejszem do wiadomości, że majątki państwowe:

- 1) Kuźnica Zbąska, obszaru ca. 447 ha. pow. Wolsztyn,
- 2) Katarzynin, obszaru ca. 278 ha., p. Kościelnik,
- 3) Darnowo, " 614 " " z wyłączeniem ośrodka obszaru ca. 290 ha.
- 4) Żegrowo, obszaru ca. 175 ha., pow. Śmigiel

przeznaczone zostały decyzją Ministerstwa Reform Rolnych do parcelacji osadniczo-adjacentalnej, która przeprowadzona będzie w 1927 r.

Reflektanci na osady i parcele z parcelacji wyżej wymienionych majątków winni złożyć do Powiatowego Urzędu Ziemskiego w Lesznie wnioski i w terminie dni 30 tu licząc od dnia okazania się niniejszego ogłoszenia:

- 1) na maj. Kuźnica Zbąska w Orędowniku Powiatowym pow. wolsztyńskiego,
- 2) na maj. Katarzynin i Darnowo w Orędowniku Powiatowym pow. kościańskiego,

3) na maj. Zegrowo w Orędowniku Urzędowym pow. smigielskiego.

Do wniosku reflektanci winni dołączyć:

- 1) wypełniony i poświadczony kwestionariusz, który można otrzymać w Powiatowym Urzędzie Ziemskim,
- 2) dowód fachowości rolniczej,
- 3) policyjne świadectwo moralności,
- 4) byli wojskowi — świadectwo służby wojskowej, inwalidzi — dowód inwalidztwa, z któregooby wynikał stopień utraty zdolności do pracy, b. uczestnicy powstania Wielkopolskiego — zaświadczenie Zarządu Związku w Poznaniu.

W myśl art. 53. ustawy z dnia 28. grudnia 1925 o wykonaniu reformy rolnej (Dziennik Ustawy nr. 126 poz. 1) przy parcelacji majątków wyżej wymienionych z pośród kandydatów posiadających równe kwalifikacje zawodowe i gospodarcze, w pierwszym rzędzie uwzględnieni będą, o ile nie są właścicielami samodzielnych gospodarstw:

- a) dzierżawcy i oficjaliści majątków parcelowanych.
- b) zasłużeni żołnierze i inwalidzi armii polskiej, oraz polskich formacji ochotniczych,
- c) rodziny (wdowy lub sieroty) pozostałe po poległych żołnierzach w armii polskiej, oraz polskich formacji ochotniczych,
- d) absolwenci szkół rolniczych.
- e) reemigranci zmuszeni opuścić granice obcych państw ze względów politycznych.

W kategoriach wymienionych przede wszystkim uwzględniona będzie ludność sąsiadujących wsi.

Od nabycia parcel i osad z parcelacji majątków wykluczeni są zgodnie z art. 52. ustęp 3. o wykonaniu reformy rolnej, karani za przestępstwo przeciwko Państwu Polskiemu, o ile orzeczono sądowo karę pozbawienia wolności nie mniejszą niż 2 lata oraz karani sąd. za przestępstwo dezercji z Wojska Polskiego.

Wnioski wraz załącznikami oraz zaświadczenia składane do Urzędów Ziemskich w sprawie nabycia ziemi zgodnie z art. 86, wolne są od opłat stemplowych.

Wnioski złożone po powyżej oznaczonym terminie lub niezgodne z wymogami niniejszego ogłoszenia nie będą rozpatrywane.

O przyznaniu osad lub nieuwzględnieniu wniosków, o terminie wprowadzenia w posiadanie osad i parcel zatwierdzeni nabywcy i nieuwzględnieni reflektanci powiadomieni będą osobno.

Leszno, dnia 19 lipca 1926 r.

(—) Horodko

Komisarz Ziemski.

Powyższe podaje do ogólnej wiadomości.

Rawicz, dnia 23. sierpnia 1926 r.

STAROSTA

L. dz. 11189/26-2 (—) Stelmachowski

339

Szkolnictwo spółdzielcze.

Od paru lat dzięki inicjatywie prywatnej, istnieje w miasteczku Przysusze przy tutejszem „Towarzystwie Szerzenia Oświaty“ próba Środniej Szkoły Spółdzielczej niższego typu (3-letniego), w której młodzież po ukończeniu 7-miu klas Szkoły Powszechnej mogłaby się kształcić dalej, pobierając z jednej strony nauki handlowe, potrzebne każdemu sklepowemu, magazynierowi i kierownikowi Spółdzielni, a z drugiej strony pobierając naukę i wychowanie w duchu zasad czysto spółdzielczych, obcych światu kupieckiemu, jak stosowanie idei współdziałania w pracy społecznej, umiejętność organizowania życia kooperatywnego we wszelkich jego postaciach, stosowanie zasad solidarności, braterstwa i sprawiedliwości społecznej w życiu. Do

szkoły tej uczęszczało w bieżącym roku szkolnym 87 uczniów.

Próba ta jednak, wskutek ogólnego kryzysu finansowego, a także różnych niedomagań lokalnych nie spotkała się z należnem jej poparciem ze strony całości ruchu spółdzielczego w kraju. Uważając, że podstawowym warunkiem tego niezbędnego poparcia jest w pierwszym rzędzie usunięcie tych właśnie niedomagań lokalnych, Rada Tow. Szerzenia Oświaty w Przysusze, zgodnie ze Statutem Szkoły, powołała do życia autonomiczną Radę Szkolną, w skład której wchodzi jako 1/3 grono nauczycielskie Szkoły, oraz dalsze 2/3 członków Towarzystwa z pośród miejscowego i okolicznego społeczeństwa i spółdzielni. Rada ta wyłoniła z pośród siebie Zarząd Szkoły, który prowadzi całą administrację Szkoły i Bursy samodzielnie i zdaje co miesiąc sprawozdanie ze swej działalności przed Radą, jakoteż w czasopiśmie spółdzielczem „Spółnota“ lub „Społem“, oraz prowadzi całą książkowość zgodnie z wymaganiami Ustawy o Spółdzielniach.

Zarząd ten, w składzie 7 osób, w czym trzech z pośród nauczycieli a czterech z pośród miejscowej inteligencji i obywatelstwa, rozpoczął już swoje urzędowanie z dniem 1. lipca br. i zwraca się niniejszem do wszystkich instytucji spółdzielczych jakoteż wszystkich świadomych kooperatystów w Polsce z gorącą prośbą o poparcie jego usiłowań w kierunku budownictwa Szkolnictwa Spółdzielczego w Polsce, które to poparcie wyraża się przez:

1. Zapisywanie i zachęcanie do zapisywania się do Szkoły chłopców z ukończoną 7-mą klasą Szkoły Powszechnej lub 3-mą Szkoły Średniej.
2. Zapisywanie i zachęcanie do zapisywania się na członków miejscowego „Towarzystwa Szerzenia Oświaty w Przysusze“, które w myśl wydanej w miesiącu maju br. odezwy, rozesełanej do większości Spółdzielni Spożywców w Polsce, w krótkim czasie chce się przekształcić na Ogólnokrajową Spółdzielnię Szkolną, której członkami byłyby w pierwszym rzędzie Spółdzielnie same, a następnie osoby fizyczne z pośród kooperatystów i sympatyków ruchu.
3. Dodawanie subsydjów na Szkołę z funduszy oświatowych Spółdzielni, potrzebnych na rozbudowę instytucji i pomoce naukowe.

PROGRAM:

nauk na rok szkolny 1926/27 obejmuje następujące przedmioty:

Ogólnokształcące:

1. Religja, język polski, język francuski lub niem. Historia powszechna i Polski, kaligrafja, gimnastyka i pogadanki wychowawcze.

Fachowe:

2. Kooperacja, nauka obywatelska, geografia gospodarcza, towaroznawstwo, arytmetyka handlowa, księgowość ogólna i spółdzielcza, prawoznawstwo, stenografja, ekonomja społeczna, pisanie na maszynie, prace kantorowe, korespondencja, praktyka wakacyjna.

Nadprogramowe:

Esperanto, prace organizacyjne w Szkole, chór szkolny.

OPLATA ZA NAUKĘ.

wynosi tylko 20 zł. miesięcznie, jednorazowo wpisowe 10,— zł, płatne przy zgłoszeniu. Opłata za całkowite utrzymanie i mieszkanie w Bursie (internacie) 45,— zł. miesięcznie. Są to sumy oparte na kalkulacji tylko kosztów własnych, bez żadnego zysku, tak niskie, że pozwalają każdemu Stowarzyszeniu wysłać na naukę bodaj jednego stypendystę, a także każdemu średnio zarabiającemu pracownikowi fizycznemu czy umysłowemu kształcić dziecko swe w tej pierwszej tego

rodzaju Szkole w Polsce.

ZGŁOSZENIA KANDYDATÓW

do szkoły prosimy skierować na poniżej podany adres ze względów administracyjnych możliwie natychmiast, celem poczynienia na czas odpowiednich przygotowań w internacie. Miejsc w szkole jest tymczasem 150. Do podania należy dołączyć ostatnie świadectwo szkolne, metrykę urodzenia, świadectwo szczepienia ospy i 2 fotografie do legitymacji. Kandydaci z przygotowaniem niższym niż wyżej wymienione, winni składać egzamin wstępny, który odbędzie się w miesiącu sierpniu br., data będzie zgłaszającym się podana listownie.

DOJAZD

do Przysuszy skutecznia się samochodem z miasta Radomia (o 4 p. p.) lub z Opoczna końmi. Warunki klimatyczne oraz do nauki i wychowania są pierwszorzędne. Zarząd szkoły ma zamiar, jeżeli w nadchodzącym roku szkolnym zapisze się dostateczna do samowystarczalności ilość uczniów, poczynić starania w Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego o rozszerzenie praw Szkoły do pełnej 5-cio letniej Wyższej Szkoły Średniej z prawami maturalnymi, uprawniającymi do studiów wyższych, przez otwarcie kursów 4-go i 5-go, z specjalizacją na pracowników w Spółdzielniach Spożywców, Spółdzielniach rolnych, kredytowych, budowlano-mieszkaniowych i wytwórczych.

2 milionom zorganizowanych w Polsce spółdzielców wszystkich gatunków kooperatyw pozostawiamy zadanie do spełnienia.

My jesteśmy i chcemy być tylko skromnym zaczątkiem od którego dalsza akcja ma się potoczyć po całym kraju.

Po wszystkie bliższe szczegóły co do Szkoły, jakoteż blankiety deklaracji członkowskich zwracać się należy na adres:

Zarząd Średniej Szkoły Spółdzielczej w Przysusze pow. Opoczno, Woj. Kieleckie.

Powyższe podają do wiadomości.

Rawicz, dnia 17. sierpnia 1926 r.

PRZEWODNICZĄCY WYDZIAŁU POWIATOWEGO

(—) Stelmachowski
Starosta

L. dz. 6035/26. W. P.

340. „Rak Ziemniaczany“.

Wobec odbyć mającej się wkrótce lustracji zdrowotności plantacji ziemniaczanych w Województwie Poznańskim chciałbym zapoznać szerszy ogół zainteresowanych z chorobą kartofli nazwaną „rakiem ziemniaczanym“, z obawy przed którą Ministerstwo Rolnictwa za pośrednictwem Wielkopolskiej Izby Rolniczej powyższą lustrację zarządziło.

Pierwsze wypadki raka stwierdzono już 50 lat temu w Anglii. Od tego czasu choroba ta zdążyła rozpowszechnić się prawie we wszystkich krajach Europy. Szczególnie ostatnie lata odznaczyły się szybkim postępem raka ziemniaczanego.

Rak jest rozpowszechnioną chorobą w Anglii, gdzie całe okręgi musiały zaniechać uprawy kartofli, by z tą chorobą walczyć. Wszystkie prawie prowincje Rzeszy Niemieckiej posiadają wiele miejscowości zarażonych. Spora ilość powiatów Republiki Czesko-Słowackiej, między innymi i powiaty, znajdujące się w naszym sąsiedztwie, walczą z rakiem. Węgry, Francja, Szwajcaria, Stany Zjednoczone, Pensylwania itd., nie są wolne od raka. Wystąpiły również sporadyczne wypadki porażenia rakiem w krajach Skandynawskich pomimo daleko posuniętych środków o-

chronnych, jakie te kraje zastosowały, by nie dopuścić raka do swego kraju. Dotąd nie było wypadku, by raka, który dostał się do jakiejś miejscowości i tam rozpowszechnił się, całkowicie wyniszczono. Widzimy jak w krajach porażonych zatacza coraz szersze kręgi, i raz poraz słyszymy o przedostaniu się do kraju, który dotąd był wolnym od tej choroby. Do takich krajów do roku 1917-go zaliczała się Polska. Lecz w roku tym, rak został stwierdzony w Wyszynach (pow. Chodzież), w r. 1922, w majątności Klonowiec pow. Leszczyńskiego, w r. 1925 wykryto raka w pow. Chodzieskim w mająt. Dziembowo, Rządowo i Stróżewice. Na Śląsku wykryto raka w r. 1919, w pow. Pszczyńskim w mająt. Gardawice, a w r. 1924 w pow. Rybnickim, w gminach Brzezie, Wielokąt, Poruszowice — wszystkie 4 punkty tuż nad granicą niemiecką.

Z prowincji niemieckich Śląsk jest w wysokim stopniu rakiem porażony. Z niemieckiego też Śląska do nas rak się przedostał. Wogóle w Państwie Niemieckim, do r. 1925 zanotowano porażonych rakiem około 1200 miejscowości głównych, często o bardzo dużej ilości oddzielnych punktów, tak że tam ta choroba powoduje olbrzymią plagę.

Stwierdzenie w danej miejscowości jakiegos kraju, raka ziemniaczanego pociąga za sobą cały szereg środków ochronnych, jakie są stosowane w celu niepozwolenia chorobie rozszerzać się, a mianowicie niszczenie naci od kartofli chorych, same zaś kłęby paruje się, a miejsca porażone na lat 15 wylacza się z uprawy kartofli, policyjnie zabrania się w obszarze zarażonym i podejrzanym przewożenia i obrotu ziemniakami itd. Dla całego Państwa, w którym raka stwierdzono, następstwa są bardzo przykre i narażają na dotkliwie straty z powodu zakazów przywozu kartofli z krajów rakiem porażonych, jakie prawie wszystkie Państwa dla własnej ocrony wydały.

Stwierdzenie u nas raka na Górnym Śląsku i w 5 punktach Wielkopolski, zalicza nas do szeregu krajów porażonych rakiem i pociąga za sobą wszystkie następstwa. Lecz ponieważ na dalsze odległości rak może rozpowszechniać się za pośrednictwem ziemniaków lub ziemi przenoszonej z niemi lub innymi okopowemi, jakie rosły na polu porażonym, a Górny Śląsk ze swych granic ani ziemniaków ani innych okopowych nie wysyła, obawa przeniesienia raka z Górnego Śląska do innych dzielnic, a tem bardziej do innych krajów jest w każdym razie przedwczesna. Dla nas, a mianowicie Poznańskiego, a w szczególności miejscowości położonych bliżej granicy zachodniej właśnie z tej strony grozi niebezpieczeństwo. W celu powstrzymania rozszerzenia się dalej raka z wykrytych 3 miejscowości (2 w pow. Chodzieskim i 1 w pow. Leszczyńskim) w Wielkopolsce zostały przedsięwzięte ostre środki policyjne zapobiegawcze.

Pograniczny ruch gospodarczy, a szczególnie import z Niemiec odmian zarodkowych może być okazją do przeniesienia raka. Szczególnie przy wypisywaniu odmian, tak zwanych odpornych na raka ziemniaczanego można oddać sobie, sąsiadom i całemu krajowi kiepską przysługę. Odmiany odporne pochodzące z pół rakiem zarażonych zarażą ziemię, do której będą wsadzone i jeżeli nawet okażą się rzeczywiście odpornymi, to jednak raka przeniosą na nasze pola. Nietrudno wtedy o sposobność, by zarodniki raka, które mogą w ciągu wielu lat leżeć spokojnie w ziemi, dostały się na jakąś inną odmianę, a rozpowszechnienie dalsze już będzie zapewnionem.

Ze względu na to, że rak posiada bardzo dużą ilość zarodników i zarodniki są bardzo małe, łatwo się przenoszą wszystkimi możliwymi sposobami. Wiatr, woda, zwierzęta, ludzie, narzędzia, wozy, worki,

